

سازمان عفو بین الملل

بیانیه مطبوعاتی

۲۲ آذر ۱۳۹۹ - ۱۲ دسامبر ۲۰۲۰

اعدام خبرنگار روح الله زم؛ «هجمه‌ای مرگبار» به آزادی بیان

دیانا الطحاوی، معاون دفتر خاورمیانه و شمال آفریقا در سازمان عفو بین الملل، در واکنش به خبر به دار آویخته شدن روح الله زم، خبرنگار مخالف، توسط مقامات ایرانی، گفت:

«ما از اینکه مقام‌های ایرانی روح الله زم خبرنگار مخالف را سحرگاه امروز اعدام کردند، میهوت و وحشت‌زده هستیم.»

در روز ۱۸ آذر، مقام‌ها اعلام کردند که دیوان عالی کشور حکم اعدام روح الله زم را تأیید کرده است و چهار روز بعد حکم اعدام را به اجرا گذاشتند. به باور ما این شتابزدگی با هدف قبیح جلوگیری از شکل‌گیری یک کارزار بین‌المللی برای نجات جان وی صورت گرفته است.

استفاده از مجازات اعدام علیه روح الله زم طبق قوانین بین‌المللی مطلقاً ممنوع بوده است، زیرا او در ارتباط با اداره کانال خبری آمد نیوز، که مقامات آن را مسئول تشویق مردم به اعتراضات دی ۹۶ می‌دانستند، مورد پیگرد قرار گرفته بود. اعدام وی هجمه‌ای مرگبار به آزادی بیان است و نشان می‌دهد تا چه حد مقام‌های ایرانی می‌توانند در کاربست شیوه‌های بیرحمانه برای ایجاد ترس و سرکوب صدای اعتراض پیش روند.

در حالی که مقام‌های ایرانی حملات شدید قبلی خود به حق حیات و حق آزادی بیان را به سطوح بی‌سابقه‌ای می‌رسانند، جهان نباید در سکوت نظاره‌گر باشد. ما از جامعه بین‌المللی، از جمله کشورهای عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل و اتحادیه اروپا، می‌خواهیم که فوراً برای تحت فشار قرار دادن مقامات ایرانی برای متوقف کردن استفاده فزاینده از مجازات اعدام به عنوان سلاح سرکوب سیاسی، اقدام کنند.»

اطلاعات تکمیلی

روح الله زم که در پی اعتراضات پس از انتخابات سال ۱۳۸۸ از ایران فرار کرده و در فرانسه پناهندگی سیاسی دریافت کرده بود، [ظاهراً با کمک ماموران اطلاعاتی عراق](#)، در جریان سفری به عراق در مهر ماه سال ۱۳۹۸ توسط سپاه پاسداران [ربوده شده](#) و به اجبار به ایران بازگردانده شد.

طبق نامه‌ای که پدرش پیشتر به رئیس قوه قضائیه ایران نوشته بود، پس از دستگیری، وی به مدت ۹ ماه بدون هیچ گونه ارتباط با خانواده در بازداشت بود. پدر وی همچنین گزارش داده بود که پسرش فقط در حضور ماموران اطلاعاتی و امنیتی با وکیل تسخیری خود ملاقات داشته است.

در تیر ماه ۱۳۹۹، روح الله زم در پی یک محاکمه به شدت ناعادلانه توسط شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب در تهران با اتهام «افساد فی الارض» به اعدام محکوم شد. این اتهام در ارتباط با کانال خبری در برنامه پیام رسان تلگرام با نام آمد نیوز بود که روح الله زم آن را اداره می‌کرد. این کانال که بیش از یک میلیون دنبال کننده داشت، فیلم‌هایی از اعتراضات و اطلاعاتی مربوط به ادعای دست داشتن مقامات مختلف در فساد را به اشتراک می‌گذاشت. مقامات هم به صورت علنی و هم در اسناد قضایی ادعا کرده‌اند که فعالیت‌های رسانه‌ای روح الله زم همراه با «جاسوسی» برای اسرائیل و فرانسه، «همکاری با دولت متخاصم آمریکا»، «اجتماع و تبانی به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت ملی» و «تبلیغ علیه نظام» بوده است.

در تیر ماه سال ۱۳۹۹، اندکی پس از محکومیت روح الله زم به اعدام، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران یک برنامه‌ی پروپاگاندا را پخش کرد که در آن روح الله زم را در حال «اعتراف» به «جرایم» خود نشان می‌داد.

بر اساس برخی اخبار، خانواده روح الله زم گزارش داده‌اند که آخرین بار روز جمعه ۲۱ آذر ۱۳۹۹ در زندان با عزیزشان دیدار کردند و تا آن لحظه، مقامات قضایی و مسئولان زندان نه آنها و نه روح الله زم را از اعدام برنامه ریزی شده او مطلع نکرده بودند.

طبق قوانین بین المللی، استفاده از مجازات اعدام تنها برای سهمگین‌تر جرایم که منتهی به قتل عامدانه شده باشد، مجاز است.

عفو بین الملل با مجازات اعدام، صرف نظر از ماهیت جرم، شرایط و خصوصیات محکوم یا روشی که حکومت برای کشتن استفاده می‌کند، در همه شرایط و بدون استثنا مخالف است. مجازات اعدام ظالمانه‌ترین، غیرانسانی‌ترین و تحقیرآمیزترین نوع مجازات است و حق حیات که در اعلامیه جهانی حقوق بشر به رسمیت شناخته شده است را نقض می‌کند.